

I dag

VIÐARI ÚTBYGGJAN AV
»EGNSUDVIKLINGSLOVEN« —
EISINI GALDANDI FYRI
FOROYAR

UNDIR hesum landsstýrinum er skipað soleiðis fyrri, at danska »EGNSUDVIKLINGSLOVEN«, ið skal veita stuðul til slík oki, har arbeiðsloysi valdar og útbyggjanin er í aftahond, eisini gildir fyrri Foroyar. Hetta er mik-ið framstig, tí stór nytta kann fáast burtur úr henni, um farið verður fram við skili.

TREYTTI er í fyrsta lagi, at menn leggja fram skilagóð uppskot og full-figgiðar ætlanir um tað, ið neyðugt er at gera. Tá eru líkindi at fáa langfreistað lán eftir hesi lóg, ið hevur verið til afturs komnum lands-porium í Danmark til miklan frama.

Á LANDSFUNDI danska javnaðarflokksins varð gjord nýggj arbeiðsskrá, har tað m. a. verður sagt:

»De gældende love om ęnsudvikling og bistand til industriens og håndværkets udbygning og effektivisering samordnes og styrkes ikke mindst med henblik på yderligere offentlig støtte til fremme af den erhvervs- og trafikmessige udvikling i de områder, hvor der er særlig behov. HERUNDER FÆROERNE.....«

ey Qad

STÓKUSKIFTI. Teir supernationalu flokkarnir í Foroyum hava allar dagar skift politiska stöðu, eins og menn skifta stóku. Til seinasta fólkatingsval lögdu tjóðveldismenn alla orku í at fáa mann valdan í Fólkatíngið. 3 ár frammanund-an, 25. apríl 1957, skrivaði »14. sept.«

»Tað kann sigast við reimum orðum, at politiskan týðning hevur hetta val ikki Nú sum fyrri hundráð árum síðani hava Føroyingar verið imóti umboðan á danskum tíngi. Hon hevur onga tíð verið okkum til nakra nyttu.«

veitst tú

AT ROBERT FULTON (1765-1815) veruligi uppfinnarin av dampmaskin uni. Bygdi fyrsta dampskipið í Fraklandi í 1803, men tá Napoleon Bonaparte noktaði honum stuðul, keypti hann dampmaskinu í Onglandi, fór til USA, har hann bygdi

dampskipið »Clermont«, ið gjordi royndarferð eftir Hudson ánni 1807 150 míl í 22 tímar.

AT JAMES WAAT, verkfróingur (1736—1819), gjordi dampmaskinuna nýtiliga til idnaðarbrúk. Grundaði fyrstu dampmaskinverksmiðjuna í 1774, uppfann m. a. vatnstandsglasíð og manometrið og legði grundarlagið fyrri metur systeminum.

AT TELEGRAFURIN — »fjar-skriv-arin« — ikki varð gjordur rættuliga nýtiligur, fyrr enn danin H. C. Ørsted hevði upfunnið elektromagnetismuna. Fyrsti telegrafurin kom í 1832, hin trú-leysi í 1896.

AT TELEGRAFURIN — »fjarljóðari« — í nýtiligum líki varð gjord av ameri-kumanninum Graham Bell í 1876.

SOSIALURIN

TALA OG TESKA

Stutt var frálíðið landsstýrissetanin, tá Dagblaðið og 14. september byrjaðu at skriva ógvusligar greinir um, at lands-kassin undir javnaðarlandsstýrinum var farin ella nærum farin á húsagang — tomur var hann í øllum forum.

at fáa hendur á handritunum um 3½ ár, men eisini tað kann koma at vera ívasamt. Handritini eru umleið 1700 í tali og eru mett til í minsta lagi 100 milj. kr. — Flateyjarbók einsamali fleiri miljónir kr.

RUSSISK VÍSIND, siga russiskir vísind amenn, arbeiðir skilaleyst. Í 1960 vóru 354.000 vísindamenn, harav 11.000 doktarar, ið arbeiddu undir 170 ráðharrastovum. 100 ymiskir stovnar arbeiddu við spurningin at gera hita til el-orku. 150 uppá automatiskt kontrol við am-boðum o. s. fr.

BOURGUIBA, forsetin í Tunis roynir nú at skipa so fyrri, at kvinnurnar tveita andlitsnetið og fáa javnbjóðis rettindi við mannin. Pápin kann framvegis gifta burtur dóttirina, maðurin eigur børnini, og maðurin kann hava fleiri konur. Nú er vorðið so frægt, at 120.000 gentur ganga í fólkskúlan, 40.000 í hægri skól ar, meðan 381 lesa í Fraklandi.

KENNEDY, forseti, sigur, at Ameriku-menn mugu koma uppá mánan um 10 ár; men til tess krevst nógv. Í fyrsta lagi ein rakett, ið er 30—50 ferðir sterkari enn tær raketirnir, teir nú

Men bráðliga tagnaði henda mikla tala um húsagangspolitikkinn, hvat sjálvandi kom illa við hjá góðtrúnum Fjórta-nda- og Dagblaðlesarum, ið vóru politiskt ræðsluslignir av tí mikla fram-burðinum undir javnaðarlandsstýrinum.

Framvegis eru tað einstakir politikk-arar úr hesum flokkum, ið royna at halda »húsagangsprátið« við líka; men nú ljóðar tað bara sum smátesk í oyr-uní á teimum allra mest góðtrúna, sum sjálvandi skulu ugga, tí vandi er á ferð, mannafallið er stórt og skjótt »ok-ist tal av kappagravum.«

Tó einki hevur húsagangsprátið mun-að mótvegis framburðspolitikk í javnað-arlandsstýrisins og enn minni verður tað at muna sum frálíður.

Veruleiki!

TAÐ ER VERULEIKI

AT eins og á hvorum einasta øðrum oki eydnaðist tað hesum landsstýri-num at vinna ein munandi bata í fiskinarksmálinum við at fáa van-lukkasáttmálan hjá fólkaflakkslands-stýrinum avtiknan, 6 míla mark í stað in fyrri 3 míla markið og uppsagnar-freistina styrta við 4 árum.

hugskot

»INNFOTT OL.« Tað er ikki einans í Foroyum, at rúsdrekkaalógin elvir monnum hovuðbraggi. Í Suðarafriku hava teir fyrri stuttum broytt rúsdrekkaalógin. Teir hvitu hava kunnað keypt alt, teir vildu hava, meðan teir svørtu einans hovuð loyvi at keypa veikt »innfotte« ol. Nú skulu eisini teir koma undir fri-handilsskipanina. Brekini við tí gomlu lóginu vóru:

1. 300.000 fólk vóru árliga sett fóst vegna brot móti lóginu.
2. 60 pst. av allari rúsdrekkaalóginu í Suðarafriku fór fram á »svørtu-børse«.
3. Dómstólarnir vóru ovbyrjaðir bara av rúsdrekkaalóginum.
4. Túsundtals politimenn, ið annars skuldu tíkið sær av meira álvarsomum málum, noyddust ansa eftir, at lógin var hildin.

Lógin er væl undirtikin sum heild: tó eru tað kirkjumenn, ið halda hana vera dekaní viðgongda.

ráða yvir. Kostnaðurin av mánaætlanini er 140 milliarðir kr., ið skulu brúkast eftir 10 árum.

KHRUSCHEV sigur, at hann kann ikki ganga við til at lata nakran uttanvelt-aðan hava eftirlit við eini møguligari avvápnan, tí vist eru uttanveltað lond, men uttanveltaðir menn eru ikki til. Eg vil ikki lata trygd Sovjetsamveldisins upp í hendurnar á nokrum fremmand-um.

KENNEDY, forseti, vil í figgarár-inum, sum byrjaði 1. juli, hava 7300 milj. dollars til beinleiðis hjálpt til til afturs komn lond, og samstundis 900 milj. dollars fyrsta árið og síðani 1600 milj. dollars hvørt av teimum kom andi 4 figgarárunum at læna til hesi somu lond.

RUOLF HESS, einaferð triði maður Hitler, situr framvegis saman við 2 øðrum krigsbrotsmönnum í Spandau fongslinum; men nú hava russar, bretar, fransar og amerikummenn hug at steingja hesa deildina og lata teir leysar. Hess tosar hvorki við hinar fangarnar ella vaktarmenninar; hann bara marsjar og syngur Horst Wessel-singin.

ADOLF EICHMANN sigur, at SS-rikisforarin Himler var strangur maður og toldi ikki at siggja nikotin á fingrunum á sínum monnum. Sá hann tað, varð teimum noktað at roykja eitt longri tíðarskeið, og tá var einki at gera uttan at halda bannið ella skjóta seg sjálvan.

»AL GUMHURIA«, Kairo-blað, fer illa við Sovjetsamveldinum og sigur: »Tað vóru vit, sum í vinsemi hjálptu Sovjet til sína ynskistöðu í Mið-Eystri og samstundis í Afriku og Asiu, men hvat viðvikir imperialismu er Sovjet einki mætari enn Vestanveldini.«

Tíðarritið »The Catholic Digest« hevur spurt fleiri túsund kvinnur í USA, um tær eru nogdar við at vera kvinnur. 75 pst. av teimum segdu ja, meðan 25 pst. heldur vildu verið mann-fólk.

»GERIÐ TAÐ SJÁLVI« er í dag gitið slagorð í USA. Úrslitið er m. a. 1000 heimagjörd flogfór. Myndugleikarnir krevja tó, at øll hesi flogfór skulu vera skeltið: »Floggestir, hyggið her! Flog-farið er heimagjort!«

BERT í fyrsta fjórðingsárinum í ár vundu brotsgerðirnar í amerikansku stórbynum 10 pst. uppá seg, m. a. morð við 9, valdfoka við 2 og aðrar valdsgerðir við 3 pst.

SVENSKT BLAÐ hevur kannað eftir, hvussu ein best kann koma skaðaleysur tvørtur um eina gotu í teimum ymisku londunum og er komn til hetta úrslit: Í Italia skal ein taka undir armin á einari blondinu.

Í Onglandi skal ein hava ein hund í bandi hjá sær.

Í USA skal ein hava minst 3 børn hjá sær.

Í Danmark skal ein bara hava nakrar ol í hondini.

Í Svøríki nyttar einki, har gera øll, sum tey sjálvi vilja.

Fríðurligt. Hernaðarutreiðslurnar á figgi arlógin: hjá litlu republikkini Andorra á markinum millum Spani og Frakland eru í ár 300 pesetas — t. e. umleið 60 krónur.

KHRUSCHEV (við) nakrar enskar handilsmenn: Tá ið tit fláa tykkara kundar, latið so eitt sindur av hudd vera eftir at vaksa av nýggjum, so tit kunnu fláa teir einaferð aftrat.

PRESTURIN við hin gamla mannin, ið var vorðin so orkultilít: — Bit bara tenninar saman, so gongur tað.

— Tað kann eg ikki.
— Hvi ikki tað?
— Tí báðar sita í yvirmunninum.

EIN POLITIKKARI: Vit krevja ikki fult rættvisi, men vit krevja, at órætt-visið verður rættvisari býtt.

STEINCKE: Tey einastu, sum á okkara dogum eru vis í at bjarga livinum, eru »rotsmenn, ið eru domdir livsvarugt fongsul.

Gevio
føroyskar
BARNABØKUR!

Mangt

STEVNA FIDEL CASTROS: Vit vilja industrialiseri Kuba — gera bondurnar til ognarar av tí jorð, teir í dag mugu dyrka fyrri aðrar og skapa eitt felags landbrúk fyrri teir mongu jarðaleysu landarbeiðararnar. Vit vilja veita øllum kubanarum ein hóskandi bústað — beina burtur arbeiðsloysið og umskipa skúlskapin, tí tað er hitt eydnurikasta fólkið, hvørs børn fáa eina góða upp-aling. Vit vilja beina burtur allan frem-mandan kapital frá Kuba, so kubanarar sjálvir kunnu heysta fruktina av teirra arbeiði.

WALTER LIPPMANN, heimskendur blaðmaður sigur um Kuba:

»Tað, ið hendir á Kuba í dag, er eingin »paladsrevolution« í erva, har ein samansvorjing avloysir eina aðra. Tað er ein sosial kollvelting, ið umfatar hina stóru fjøldina av kubanska fólkinum, hvørs mál ikki bara er at seta nýggjar menn til ródurs, men at skapa eina heilt nýggja samfelagsskipan.«

ÍSLENDINGAR verða nú í fyrsta lagi